

BİPOLAR DEPRESİF BİR HASTANIN ARIPIPRAZOL MONOTERAPİSİYLE İYİLEŞMESİ

Kürşad Çifteci, Hakan Yılmaz, Mehmet Emrah Karadere
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, İstanbul

GİRİŞ VE AMAÇ: Aripiprazol bipolar depresyonun tedavisinde öncelikli olarak önerilmese de bazı hasta gruplarında tedavi seçeneği olarak değerlendirilebilir.

OLGU: 29 yaşında, bekâr, üniversite mezunu erkek hasta İstanbul'da ailesi ile yaşıyor memur olarak çalışıyor. 2012 yılında bipolar bozukluk tanısı almış. Hastane yatışı yok. Tip 2 diyabet ve metabolik sendrom tanıları mevcut. Annede depresyon tanısı mevcut. 2012-2017 yılları arasında 2 defa mani dönemi olan hastanın bu dönemlerde hareketlilik artışı ile başlayan atak dönemlerinde; konuşma miktarında hızında artma, cinsel istek artışı, uyku ihtiyacında azalma, amaca yönelimde artma şikâyetleri olmuş. Takiplerinde olanzapin, valproik asit, aripiprazol, risperidon, lityum kullanmış. Valproik asit 1000 mg/gün ve aripiprazol 15mg/gün ile remisyonda olan hastanın komorbid tanıları ve iyilik hali nedeniyle tedavisi azaltılarak kesilmiş. 6 ay önce isteksizlik, çökkün duygudurum, anhedoni, uykuya dalmakta zorlanma, gece sık uyanma, iştahsızlık, ağlama yakınmalarıyla depresif dönemi olmuş. Tedavi önerilmiş fakat kilo kaybı nedeniyle kullanmak istememiş. Son başvurusunda 2 haftadır süren üzüntü hali, ağlama isteği, anhedoni, uykuya dalmakta zorlanma, iştahsızlık şikâyetleri belirten hastaya aripiprazol 5mg/gün başlandı. Hastanın sonraki kontrolünde isteksizlik şikâyetinin azaldığı, ağlamalarının azaldığını, subjektif olarak %40'lık iyileşme hali olduğunu belirten, mevcut tedaviden memnun olan hastanın tedavisi aripiprazol 10mg/gün olarak düzenlendi. Hasta 1 yıldır remisyonda takip edilmektedir. Kişiden olgu sunumu için onam alınmıştır.

TARTIŞMA: Bipolar depresyon için olası tedavilerde aripiprazol muhtemelen etkisiz olarak belirtilmektedir. Metaanalizlerde aripiprazolun plasebo karşılaştırmalarında bipolar depresyon tedavisinde etkinliği gösterilememiştir. Ketiapin, olanzapin bipolar depresyonda benzer çalışmalarda öne çıkan antipsikotiklerdendir. Ketiapin ve olanzapinin uzun dönemde metabolik etkileri ve kan lipid profiline olumsuz etkileri bilinmektedir. Bu yan etkilerden kaçınılmak istenilen hastalarda, kilo alımı nedeniyle ilaç uyumu bozulan veya tip 2 diyabet ve metabolik sendrom gibi komorbid tanıları olan hastalarda depresif dönemlerde ilaç uyumunu arttırmak, manik ataktan koruma, depresif şikâyetlerin gerilemesi amacıyla aripiprazol monoterapisi tedavi başlangıcı için iyi bir seçenek olabilir.

Anahtar Kelimeler: Aripiprazol, bipolar bozukluk, depresyon

ERKEN BAŞLANGIÇLI BİPOLAR AFEKTİF BOZUKLUK TANISINA EŞLİK EDEN ENTELLEKTÜEL YETERSİZLİK, EPİLEPSİ VE PSORİASİS TABLOSU: BİR OLGU SUNUMU

Cansu Ünsal, Barış Bozdağ, Esra Öksüz, Özcan Uzun

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

GİRİŞ VE AMAÇ: Nörogelişimsel bozukluklar, çeşitli faktörlerin etkisiyle beyin gelişiminde sorunlara neden olan geniş bir grup hastalığa verilen isimdir. Bu grupta serebral palsi, otizm, şizofreni, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, bipolar afektif bozukluk, epilepsi gibi nörolojik ve psikiyatrik açıdan farklı klinik görünümle seyreden hastalıklar bulunmaktadır. Bu çalışmada çocukluk döneminden itibaren bipolar afektif bozukluk tanısı ile takip edilen, buna eşlik eden entelektüel yetersizlik, epilepsi ve psöriasis tanıları olan bir olgunun sunulması amaçlanmıştır.

OLGU: 23 yaşında erkek hasta, son 1 haftadır olan konuşma hızı ve miktarında artış, uykuda azalma, psikomotor hareketlerde artış, bağırma şikâyetleriyle ailesi eşliğinde polikliniğe başvurdu. Hastanın gelişimsel öyküsünden bebeklik döneminden itibaren motor, mental ve dil gelişiminin yaşlarından geri olduğu ve orta derecede mental retardasyon tanısı aldığı öğrenildi. 10 yaşındayken geçirdiği nöbetler sonrası epilepsi tanısı aldığı ve 13 yaşında vücudunda özellikle alt ekstremitelerde ağırlıklı olmak üzere psöriasis olarak değerlendirilen lezyonların görülmeye başlandığı anlaşıldı. Hastanın ilk psikiyatrik başvurusunun ise yaklaşık 10 yıl önce olduğu, takiplerinde 4 defa manik epizod nedeniyle yatışının yapıldığı öğrenildi. Mevcut klinik tablosu manik epizod olarak değerlendirilen hastanın kliniğe yatışı sonrası izlem sürecinde valproik asit 1750 mg/gün, okskarbazepin 1200 mg/gün, ketiapin 800 mg/gün ve risperidon 6 mg/gün şeklinde düzenlenen tedavisi ile belirtilerin yatışmasının ardından hasta taburcu edildi. Bilimsel literatüre katkı amacıyla klinik tablosu ve görseli sunulan olgunun, vasisi olan annesinden ve kendisinden yazılı onam alınmıştır.

TARTIŞMA: Nörogelişimsel hastalıkların etiyolojisi araştırıldığında genetiğin önemli bir oynadığı bilinmektedir. Bununla birlikte çoğu hastalığın kökeninde genetik, biyolojik, psikososyal ve çevresel faktörler birlikte yer almaktadır. Nöro-immüno-kütanöz modele göre aynı embriyolojik kökene sahip olan bu yapıların, muhtemel immün sistem aracılı mekanizmalar nedeniyle ortaya çıkan inflamatuvar yanıt sonucu farklı sistemlerde farklı hastalıklara neden olabileceği hipotezi literatürde yer almaktadır. Sonuç olarak birden fazla organ ve sistemi etkileyebilen bu nedenle hastaların yaşam kalitesi üzerine olumsuz etkileri olan hastalıkların etiyolojik kökenlerinin aydınlatılabilmesi için ileride yapılacak çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Nörogelişim, bipolar afektif bozukluk, epilepsi, psöriasis